

SZEKELY-UDVARHELY

AZ UDVARHELYMEGYEI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS KOSSUTH-PÁRT LAPJA

== A SZEKELYUDVARHELYI „SZEKELY TÁRSASÁG“ HIVATALOS KOZLÖNYE ==

Megjelen hetenkint kétszer: vasárnap és osztrótkön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

egész évre 10 K, Félévre 5 K, negyedévre 2 K 50 fillér. Közegek, papok, gazdasági egyetli tagok és közegei előjárók egész évre 8 K, tanítók, közegei és körjegyzők szintén egész évre 7 koronáért kapják.

Telefon

Egy példány 10 fillér.

Telefon

FŐSZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:

BETEGH PÁL

FELELŐS SZERKESZTŐ:

DERÉKI ANTAL

FŐMUNKATÁRS:

FÜLEI SZÁNTÓ LAJOS

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Kossuth Lajos utca 31. szám, hova a kéziratok, hirdetések és előfizetések küldendők. — Kéziratokat vissza nem adunk.

Apróhirdetések szavankint 4 fillér-, vastagabb betűvel 8 fillérért, más hirdetések olcsó árakban szerint. Nyit-tér 20 a i K. A nyit-tér és hirdetések előre fizetendők.

M. kir. postatakarékpénztári oheque-számla 10,489. szám.

A székely-erdők ügye.

(—gh) Pár év óta állandóan felszinen van a székely erdők ügye. Gyakran foglalkoznak vele érdemesebb országgyűlési székely képviselőink.

E hónap 2-án Dr Török Ferenc képviselő tette szóvá az országgyűlésen. A Székelyföld bajaival foglalkozván, igen természetes, hogy az erdő-kérdést, mint elsőrendű és legégetőbb ügyet sem hagyhatta szó nélkül, amely tényleg sok sérelmet rejt magában a székely népre.

Az erdő-törvény szigorúságával és félszeg végrehajtásával — mondotta Török Ferenc — megteremtette az erdőtolvajokat, mert a székely nép a kezébe kerülő székelyföldön elidegenített vagyonnak tekinti. Megteremtette a kufár fakeskedőket, akik az erdőjogokat kezdték összevásárolni. Sok községi előjáró is megfélemlítve magáról, ahelyett, hogy fölvilágosította volna a népet, szedte össze a jogokat másoknak.

Ezek az erdőeladások nagy társadalmi átalakulást idéztek elő a népben. Eddig nem volt se szegény, se gazdag székely. Ettől fogva lettek megvagyonosodott és koldusbotra jutott székelyek. A szegény székely nép a gazdagnak pedig nem dolgozik, inkább elpusztul, kivándorol. (Ugy van!) Lesz-e aki ezt a nagy ürt áthidalja? Ez a föladat a székely kirendeltségre hárul.

Az új tagosítási törvénytől nem sokat vár, a siker a törvény végrehajtásában megnyilvánuló bölcsességtől függ.

A mesterséges erdőültetésben nem bizik. Haszna belőle az erdőtiszteken kívül másnak alig van, azok a mesterséges erdők nem hozzák be a rájuk fordított összegeket.

És hogy állunk az állattenyésztéssel? A földmívelésügyi miniszter sok áldozatot hoz az állattenyésztés fölvirágoztatására és a legelők följavítására. A jövő évi költségvetésben is 550.000, illetve 700.000 korona szolgál erre a célra, amit a székely nép nevében köszönettel honorál. Ennek a segítségnek azonban nem sok eredménye lesz, ha a legeltetést egészen más alapra nem fektetjük. (Ugy van! Ugy van!)

Ajánlaná a ligetes legeltetési rendszerre való visszatérést, ezt gyakorolták őseink is. (Ugy van!) Állattenyésztésünk hanyatlóban van a kormány minden támogatása ellenére is. Pedig ez volt a nép legfőbb jövedelmi forrása.

Az 1879: XXXI. t.-c. súlyos teherként nehezedik a székelyekre, ezen enyíteni kell. (Igaz! Ugy van!) Látja a kormány jóindulatát és hiszi, hogy a székely nép baján segíteni fog, ezért elfogadja a költségvetést. (Éljenzés.)

Török Ferenc orsz. képviselő igen helyes irányú felszólalását elismeréssel honoráljuk. Ki látja ebből, hogy tényleg a székely nép nagyfotosságu érdekeit méltóképpen tudja és akarja is szíven viselni.

Nem érthetünk egyet azonban e kérdés, a székely erdő-ügy megoldásánál Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter ural, aki — úgy látszik — a székely nép erre vonatkozó tulajdonképpeni kívánásának helyes megértésétől még mindig nagyon távol van. Kiderül ez a miniszter urnak következő feleletéből is:

„Török Ferenc t. képviselő ur felhozta az erdők ügyét, különösen az erdei legeltetések kérdését. Ez a kérdés folyton napirenden van. Itt orvosolni lehet a visszasságokat az erdő-törvény keretén belül is. Magát az erdő-törvényt nem szívesen alterálná. Az erdő oly vagyon, mely nem egy nemzedéké, az az egymást követő nemzedékek tulajdona. (Igaz! Ugy van!) Azt eléggé védeni, oltalmazni nem lehet. (Igaz! Ugy van!) De, hogy ami valóban jogos panasz, mennyire orvosoljuk, mutatja, hogy Csikmegyében magában 14.000 katasztrális hold véderdőt mentettünk föl a tilalom alól. (Helyeslés.)

Polónyi Géza: Háromszékben is ez a baj!

Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter: Éppen e Házban más alkalommal is kijelentettem, hogy az erdő-ügyekben jogerőt nem ismerek. Tehát akár Háromszékben, akár más megyében van valami panasz, méltóztatassék bármikor hozzám fordulni. (Élénk helyeslés.) Csak azt ne méltóztatassék várni, hogy az erdő szabad préda tárgya legyen. Ez ellen leghatározottabban állást kell foglalnom. (Élénk helyeslés.)“

A székelység az erdőt szabad préda tárgyává tenni nem akarja. Ez ellen a feltevés ellen a leghatározottabban tiltakozunk kell. Az állami felügyelet, ellenőrzés miatt nem volna panasza a székelységnek. Hiszen már eléggé hozzászólt a minden rendű és rangú felügyelethez.

Célunk nem lehet más (és ennek jogosultságát maga a földmívelésügyi miniszter ur is elismerhetné), minthogy a székelyföldi erdőket az állami kezelés alól kiszabadítsuk. A jelenlegi megtisztult gazdasági felfogáshoz képest, oly erdőgazdálkodási rendszer beállítását kívánjuk, a mely a székely nép legjobb megélhetését minden vonalon biztosítja.

A székelyföldi erdőbirtokosságok nézete szerint mindazok, melyek a cél megvalósítását előidéznék, nagyobb vonásokban ismertelve vannak a magyar képviselőházhoz még 1906-ban felterjesztett kérvényükben. Ehhez ragaszkodik minden igaz székely, ki az erdők drákói szíggal kezelt ű-ait átszervedte, avagy azok átkinlódását megfigyelte.

Azonban — úgy mutatkozik — hiába való volt az egész Székelyföld közbirtokosságainak képviseletében megjelent nagy küldöttség kérelme; hiába utasította a képviselőház a földmívelésügyi miniszteriumot a bajok gyökeres orvoslására: hiába utazott le a Székelyföldre Dr Mezössy Béla államtitkár ur is. A székely közbirtokosságok kérelmében felhozott sérelmeit nem úgy kívánják orvosolni, amint azok előterjesztettek. Épen ezért az agyagfalvi teljes székely gyűlés összehívása szükséges lesz.

Izgatni, a népet téves nézetek követésére buzdítani, nem kívánjuk. Azonban azt székely nemzeti fajunk, őseinktől örökölt becsületünk követeli, hogy törvényes jogainkat szabad és független férfiakhoz méltó módon követeljük.

Ezt a jussunkat sem az esetleges hivatalos presszió, sem pedig más hatalmi érdek miatt föladni nem fogjuk, elvitatni nem engedjük.

Kibontott székely lobogónk alá sorakozott a székely közbirtokosságok mindegyike. Mi bizunk igazságos küzdelmünk teljes sikerében. Tehát a harcot

holmi üres ígéretekért, melyekben minden és mégis semmi eredmény sem mutatkozik, félbehagyni nem fogjuk.

Nyilvános könyvtárak.

Az új kor szelleme nemcsak megértelte, hanem sürgősen előtérbe állított egy nagy kultur követelményt: a nyilvános könyvtárak kérdését. Eötvös József bárónak, a magyar nevelésügy uttörőjének teljes diadala a mostani idő. A helyzet az, hogy Magyarországon az irni és olvasni tudók nyolevan százaléka szellemi táplálékot kíván és a mig azelőtt két évtizeddel a nyilvános könyvtárak kérdését a magyar sajtó úgy tárgyalta, mint a szellemi központok egyik hiányzó tényezőjét; ma pedig úgy áll a dolog, hogy a szellemi táplálékra szoruló nagy kontingensé immár a falukban, sőt a tanyákon is nyilvános könyvtárakat áhit. És ha arra gondolunk, hogy a kiket a mindennapi iskola a szellemi szórakozás gyönyörűség országába bevezetett, mennyire igényli, hogy olvasásszeretét gondosan és körültekintéssel elégítsük ki: ez a kultur kérdés ma sokkal jelentőségesebb, mint valaha.

Hiszen ezelőtt is harcoltunk a ponyva ellen, pedig akkor nem ismertük a Nick Cartereket, a bűnös bárónék fertelmes életrajzait és a pornografikus irodalom megméltelyező és gomba módra szaporodó szörnyeit. Még akkor az osztályokat egymásra uszító, ábrándos ködkepek után nyargalászó idegen talajon serkedt szociális sajtónak népirodalma sem kísértet. Akkor még Bagó Márton volt a veszedelmes és mégis hányzor sorompóba álltunk a magyar nép lelke tisztaságának védelmére, holott kiterjedésre negyedrészt annyi lélek sem volt bevonható az irodalmi bogáncsterületre, mig ma — hiszen mindenki látja — kocsis, szakácsné, csösz, bakter, kisciganya, zsellér, szóval az Isten adta nép mindegyike betű után kapkod, mert az iskola e betűk szeretetére tanította meg.

Föllehetne tenni a kérdést, hogy örülünk-e ennek, avagy bánkódunk-e rajta? Ne vessük fel ezt a kérdést. Örülünk és fejezzük ki örömünket tartalék nélkül, hogy a magyar kultúra ekkora hatalmas lépést tett és népmilliókat vont be a kultura sáncaiba.

Nem kell, egyáltalában nem kell siránkoznunk azon, hogy minden kritika nélkül mohón falják a betűt, válogatás nélkül és hogy ezek a betűk olykor nagy ártalommal bánnak a nép lelekere. Mert hiszen segítse-

teni nem akart, mivel eddig ilyen határozat létezéséről tudomással nem bírt. Az utólagos jóváhagyást a közgyűléstől kérni fogja. Felkéri a tisztifőügyészt, hogy jövőre ellenvetéseit ne a nagy nyilvánosság előtt, hanem a hivatalban tegye meg. Dr. Válcsik megmagyarázza, hogy a konverzió a kölesönök átváltoztatását célozza, amelyet a bankok egyszerűen elintéznek, vagyis a letörlesztés után még fönálló részt hosszabb lejáratra kíván változtatni, hogy így a pótdó emelkedését megakadályozzák. A hivatali szobában az alispánnak állásánál fogva alárendeltje, tehát felelősségre sem vonhatja, míg a bizottsági ülésben nem alárendeltje s itt joga van felszólalni. Főispán megjegyzi, hogy ő a nyugdíj-alap ügyében már a miniszteriumban előterjesztést tett s így a küldött felmenetele nem késétt. Daniel Lajos a vargyasi csendőrség felállítását sürgette. Majd Ugron Zoltán az alispánnak a vármegyeház dísztermére vonatkozó átengedését jóváhagyólag tudomásul veszi, sőt a törvényhatóság tiltó határozatát feloldandónak tartja, mert egyetlen terem állván a társadalom rendelkezésére, szükséges, hogy az esetleges tulkapások féken tartassanak. Ez okból a terem átengedését teljesen az alispán rendelkezési körébe utalja. A konverzió mindent meg kell tenni, hogy a helyzet könnyebbüljön. A központi tisztviselői kar nagyságához képest a nyugdíj-alap csekély, mely az utóbbi nyugdíjazásokkal megegyezik. Nem szeretné, ha az a vélemény kapna lábra, mintha a tisztviselőknél a bizottságban vélemény szabadságuk bárkivel szemben teljes egészében fön nem állana. Gálffy körjegyző ügye felülvizsgálat alatt áll. Ez pedig azt jelenti, hogy a vizsgálat keresztülvitelénél nem jártak el kellő szigorúsággal. Gálffy úgy ismeri, mint egy vidék zsarnokát, aki erőszakos erejét felhasználni képes minden irányban. — Pálffy Jenőt korrekt tisztviselőnek tudja, hogyan jut tehát nozzá egy körjegyző, hogy fölülte álló tisztviselőt a vizsgálati jegyzőkönyvben vadoljon. Fenyéd és a körhöz tartozó községek igen terhes körülmények között vannak. Ezekben mindig Gálffy volt a kovász, az alkusz közvetve, vagy közvetlenül. Az erdészeti bizottsághoz is érkezett valami levél egy banktól s abban javítás volt. A főispán kijelenti, hogy a Jelzalog banktól fordult elő egy levél, de az semmi lényeges dolgot nem tartalmazott és abból megterhelhetés senkire nem háramlott. Dr. Paál Árpád főjegyző teljes önértékelést kijelenti, hogy Gálffy körjegyző mikor a vádakat emelte, ugyanakkor bocsánatot kért Pálffy szolgabirtól. Elfogultnak nem érezte magát, mert ő mikor egy ügyben mint bíró ítélik, akkor egyéneknek nem ügyel, hanem tisztán a tényt tekintti és az igazság vezérel. Dr. Sebessy alispán bejelenti, hogy a napokban értesült Dr. Keith főjegyzőtől, hogy a szóban levő vizsgálati jegyzőkönyv elveszett. Erre a főispán kijelenti, hogy most vett tudomást erről s éppen ezért felügyeleti jogánál fogva a legszigorubb vizsgálatot viszi keresztül a jegyzőkönyv elveszése tárgyában. A feyelmi ügyekben teljes függetlenség-

gel járnak el az előadók; befolyásolni senkit sem szokott. Miután Dr. Válcsiknek a Zetelakán megejtett vizsgálatról tett kérdésére az alispán felelt, fél tizenegykor Barabás András árvaszéki elnök, utána Dr. Lengyel József tisztifőorvos, majd Kuliszky Ernő kir. tanfelügyelő, Stratzinger Emil kir. tanácsos, pénzügyigazgató, Révffy Zoltán kir. főügyész, Szobotka Rezső műszaki tanácsos, főmérnök, Zonda József tvh. főállatorvos és Daniel Lajos közgazdasági előadó tettek meg jelentésüket, melyeknek mindegyikét a közgyűlés tudomásul vette. — A tanfelügyelő jelentésénél Vajda Ferenc ref. esperes sérelmezi, hogy az állami iskolához járultak s a gondnokság összeállításánál az egyháznak külön gondnoksági tagok választását nem hagyták fön. Többek felszólalása után, az ügyet a közoktatásügyi miniszter jogkörébe tartozónak tartván, érdemileg nem foglalkoznak vele. A főmérnöki jelentésnél Daniel Lajos és Ugron Zoltán szólaltak fel, a melyekre Szobotka főmérnök megnyugtatóan válaszolt. Ezután tudomásul vették, hogy kulturménkösséget vármegyénknek a miniszter nem engedélyez, inkább a brassói-nak tisztviselői számát szaporítja, ha a szükség úgy kívánja. Szolnok-dobokavármegye árvaszékeinek a néh. gróf Lázár Ádám visszatartott fizetésének kiutalására vonatkozó kérelmet elutasították, miután annak kifizetésére törvény szerint a vármegye nem kötelezhető. Nagyobb időt vett igénybe Orbán Dénes és társainak felebbezése a városi képviselőtestületnek a farciadiak husbehozatalára vonatkozólag. A közigazgatási bizottság ezzel szemben a város határozatát érdemileg jóváhagyta. Csakis a közegészségügyi követelményekre vonatkozólag kívánta világosabbá tenni azt. Gálffy István körjegyző feljelentését, melyben Bíró Ferenc máréfalvi közs. bíró felfüggesztését kéri, az ülés elutasította, mert a felfüggesztésre elég okot nem látott. Igen érdekes meglepetést okozott a héjjasfalva—székelyudvarhelyi vasut igazgatóságának átírata a harmadik vonatpár létesítése ügyében. A miniszterium azon állításával szemben, hogy a beállítás ellenezné, másolatilag közli a kereskedelmi miniszteriumhoz e tárgyban intézett kérelmét, melyben épen a harmadik vonatpár beállítását sürgeti. E szerint tehát egyáltalán nincs ok a halogatásra s reméljük, hogy most már a miniszterium jogos kérelmünket mielőbb teljesíteni fogja. Firtosváralján, Vágás községben postaügynökséget állítanak fel. Székelydályában nem akarják a postaigazgatóságnál a felállítást, e a minisztertől kérelmezik. Végül a kir. pénzügyigazgató Székelyudvarhely város polgármestere és főjegyzője ellen a hátralekös adók fel nem hajtásáért a felelősség kimondását kérte. Ezt azonban a bizottság nem rendelte el, noha maga az egyenes adó hátralék 84,818 K 39 f körül van. A kir. pénzügyigazgató felebbezést jelentett be. Több tárgy nem lévén, az ülés délután egy órakor befejezést nyert.

— **Teaestély.** A jótékony nőegyesület szombaton megtartott teaestélye úgy anyagi, mint erkölcsi tekintetben fényesen sikerült. A tiszta

jövedelem előreláthatólag 1000 korona körül lesz s így sok szegény és ruhátlan gyermek fogja áldani a nőegyletet, mint emberbaráti intézményt.

— **Városi közgyűlés.** Székelyudvarhely város képviselőtestülete ma (csütörtökön) d. u. 3 órakor rendkívüli közgyűlést tart, melynek 20 pontból álló tárgysorozata között nagyfotosságu ügyek szerepelnek. Ohajtandó tehát, hogy a képviselőtestület tagjai minél nagyobb számban vegyenek részt e közgyűlésen.

— **Szabad lyceum.** Az ipari munkások szabad lyceumán a mult vasárnap délután a Hymnus elénekeltésével, mintegy 137 hallgató jelenlétében, tartalmas és figyelemmel hallgatott előadást „A sztrájk és ennek ellentéte a locant”-ról Frölich Ottó r. kath. főgimnáziumi tanár tartott, kifejtve, hogy egyedül a munka az, mely az embernek értéket ad, s ez az, a mi az államot is hatalmassá és erőssé teszi. A munkások megbecsülésére s a munkaadók iránti hasonló ragaszkodásra hívja fel az érdekelt hallgatóságot. Az előadás befejeztével Izsák István iparos ifju szavalt a legigen ügyes hanghordozással Petőfinék „A rab” c. költeményét, melynek végeztével Solymossy Endre biz. elnök lelkesül beszéd keretében mondott köszönetet előadónak, buzditotta ugyanakkor a kisiparosokat a szövetkezés útján való közös műhelyek létesítésére, mely esetben, a gyáriparosok támogatásával hasonlóan szintén állami segítséget remélhetnek és nyernek is. Végeztül a hallgatóság a Szózatot énekelte el. Jövő vasárnap délután Spaller József szakiskolai tanár fog előadást tartani.

— **Az udvarhelyi esperesi kerület róm. kath. papsága** minap tartotta meg városukban öszi koronagyűlést Mikes János gróf főesperes elnöklésével. Az aranyimés pápáról történt kegyeletes megemlékezés után, szép egyetértéssel és hivatásuk komoly tudatával tárgyalták le a nyolc pontból álló tárgysorozatot. A püspök által elrendelt konferenciákat Székelyudvarhelyt s a kerület távolabb eső pontjain minden hó első csütörtökén délután tartják. Egyhangulag kimondták, hogy az egyházi főtanhatóság feyelmi vétség terhe alatt tiltsa meg minden kath. tanítónak az iskolák államosítására való törekvést, akár passivé, akár aktívé nyilvánuljon meg az bárhol.

— **Azoknak a tanítóknak,** akik a baromfitenyésztés terén érdemeket szereztek, Darányi földmívelésügyi miniszter — mint azt e hó 2-ikán tartott képviselőházi beszédében kijelentette — ingyen fogja járni a Baromfitenyésztők Lapját. Vármegyénkben több ilyen tanítót ismerünk s épen azért közöljük e kijelentést, hogy e tárgyban egyenesen a földmívelésügyi miniszteriumhoz folyamodhassanak.

— **A szarvasmarha ára.** Az idén a takarmányinség nagy pusztítást vitt végbe a szarvasmarha árában. Nemrégiben a borsod-apátfalvi vásáron a legszebb teben ára 60 frt volt, a gyengébbek 26 frton is esereltek gazdát. Zalában egy uradalom szeptemberben még 320 frtot kaphatott volna a tarka tinó párjáért, most eladták 200 frtért. A ju-

hok eladhatlanok. Csak a hadi lónak és a vörös-tarka növendékmarháknak van ára. Ezeket az olaszok szedik fáradságtalanul, most már nemcsak a Dunántul, hanem a Krassó-Szörényben és a Dunán inneni városokon is. Ennek az a magyarázata, mert a növendékmarháért csak 20 lira vámot kell fizetni az olasz határon, míg a kinőtt marháért 40 litát.

— **A karácsoni és újévi rendkívüli csomagforgalom** ideje alatt a küldemények késedelem nélkül való kezelése csak úgy biztosítható, ha a közönség a csomagolásra és címzésre vonatkozó szabályokat betartja. Különösen szem előtt tartandók a következők: 1. Pénzt, ékszert, más tárgyakat egybe csomagolni nem szabad. 2. Csomagolásra falada, vesszéből font kosár, viasszos vagy tiszta közönséges vászon, kisebb értékű és csekélyebb súlyú tárgyaknál pedig erős csomagoló papir használandó. Vászonn vagy papirburkolattal bíró csomagokat, gób nélküli zsinaggal többszörösen és jó szorosan át kell kötni, a zsinag keresztjezési pontján pedig pecsétviasszal kell lezárni. A pecsételésnél vésett pecsétnyomó használandó. 3. A címzésnél kiváló gond fordítandó a címzett vezeték- és keresztnévnek vagy más megkülönböztető jelzésnek (pl. ifjabb, idősb, özvegy stb.), továbbá a címzett polgári állásának vagy foglalkozásának és lakhelyének pontos kitételére; a Budapestre és Bécsbe szóló küldemények címírtaiban ezenkívül a kerület, utca, házszám, emelet és ajtó jelzés stb. kiteendő. (A rendeltetési hely tüzetes jelzése (vármegye) s ha ott posta nincs, az utolsó posta pontos és olvasható feljegyzése különösen szükséges. 4. A címet magára a burkolatra kell írni, de ha ez nem lehetséges, úgy a cím táblácskára, bőrdarabra vagy erős lemezpapírra irandó, melyet tartósan a csomaghoz kell erősíteni. A papirlapokra irt címeket mindig egész terjedelmében kell a burkolatra felragasztani. *Felelte kívánatos, hogy a feladó nevét és lakását, továbbá a címet összes adatait feltüntető papirlap legyen magában a csomagban is elhelyezve arra az esetre, hogy ha a burkolaton levő címet leesne, elveszne vagy pedig olvashatlanná válnék, a küldemény bizottsági felbontása útján a jelzett papirlap alapján a csomagot mégis kézbesíteni lehessen. Kívánatos továbbá, hogy a feladó saját nevét és lakását a csomagon levő címet felső részén is kiüttesse. 5. A csomagok tartalmát úgy a címetoron, mint a szállítólevélen szabatosan és részletesen kell jelezni. Budapestre és Bécsbe szóló élelmi szereket, illetve fogyasztási adó alá eső tárgyakat (husnemű szesziszitalok stb.) tartalmazó csomagok címírtaira, nemkülönben az ilyen csomagokhoz tartozó szállítóleveleken a tartalom, minőség és mennyiség szerint kiirandó (pl. szalonna 2 kgr., egy pulyka 3 kgr. 2 liter bor stb.) A tartalom ily részletes megjelölése a fogyasztási adó kivetése szempontjából szükséges és a gyors kézbesítést lényegesen előmozdítja. Kolozsvár, 1908. november 27. *Dernyei s. k.**

— **Gazdasági tudósító.** A földmívelésügyi miniszter Udvarhelyvármegye székelykereszturi járására nézve Kecskés Izsák ravai birtokost a gazdasági tudósítói tiszttel bizta meg.

— **Képeslevelező-lapok** helyi és művészi kivitelben legnagyobb választékban kaphatók B e t e g h Pál könyv-, zenemű-, papír-, író és rajzszerekeskedésben Székelyudvarhelyt.

— **Petőfi ereklyék.** A Bajza-utca sarkán befejezéséhez közeledik a Petőfi ház átalakításának munkája

legszébb kivitelben, ugyanott

Kobrak-cipők

leszállított árban kaphatók.

Az érdekes muzeumban Petöfi ereklyéin kívül Jókai Mórnak és a költő több kartársának emléktárgyait is kiállítják A muzeum ünnepest megnyitása 1909 március 15-én lesz, tehát a tárgysorsjáték húzásának megejtése után egy héttel A Petöfi Társaság ismételve kéri a közönséget, hogy a Petöfi ház létesítése és fenntartási költségeire rendezett 1 koronás sorsjegyeinek vételével és terjesztésével támogassa kulturális és hazafias törekvését. A gazdag nyerményekben bővelkedő sorsjáték sorsjegyei megrendelhetők a Petöfi Társaság irodájában: Budapest, IX. Boráros tér 2 szám alatt.

Kiadja: Betegh Pál villám-motoros könyv- és újságkiadó intézete.

Csenevész gyermekek

gyorsan egészségesekké válnak, ha a SCOTT-féle Emulsiót szedik. A javulás már az első adag használata után észlelhető.

A Scott-féle Emulsió

oly édes mint a tejszín és a beteg szívesen veszi be és megemészt még akkor is, ha a tejet visszautasítja. — Köztudomásu, hogy az orvosok az egész világon legmelegebben ajánlják a Scott-féle Emulsiót. *Egy eredeti üveg ára 2 K 50f.* Kapható minden gyógyszertárban.

Az Emulsió valószínűleg a SCOTT-féle emulsió, amely a halolaj és a kalcium-klorid keveréke, amely a csontok és a fogak számára hasznos. A Scott-féle Emulsió a világ minden részén kapható.

Téli menetrend.

Szv.	Gyv.	Budapest k. p. u. — Predeal — Bukarest — Palanca	Gyv.	Szv.
506	502	állomások	501	507
1-III.	1-II.		1-II.	1-III.
820	915	i Budapest k. p. u.	750	720
1121	112	é Szolnok	539	344
144	1247	é Püspökladány	403	117
	218	é Debreczen	220	1040
348	211	é Nagyvárad	289	1109
827	553	é Kolozsvár	1119	559
788	937	é Décs		340
1016	726	é Aranyosgyéres	930	348
1048	755	é Torda	852	313
1044	750	é Székelykocsárd	900	370
453	1025	é Marosvásárhely	615	1225
1148	881	é Tóvis	812	157
	980	é Gyulafehérvár	700	1244
	403	é Arad	1221	632
800	1220	i Budapest k. p. u. Aradonát	1225	605
404	1000	i Arad	438	823
1026	746	i Gyulafehérvár	910	225
1206	888	i Tóvis	812	157
1239	905	é Küküllőszög	732	1253
302	911	i Küküllőszög — Parajd	648	1228
902	228	é Parajd Szovata és Korond fürdők	105	745
127	944	é Kiskapus	656	1146
358	1257	é Nagyszében	445	731
300	1055	é Segesvár	549	954
320	1110	i Segesvár-Sz. udvarhely	600	917
326	1114	é Héjjasfalva	526	930
402	1150	i Héjjasfalva-Sz. udvarhely	531	849
441	1229	é Székelykeresztúr	480	815
606	155	é Székelyudvarhely	305	700
		Homoród-, Székely-, Gergely- és Solyomossy-féle Sósfürdők		
632	135	é Földvár Előpatak-fürdő	313	637
712	209	é Brassó	245	546
900	219	i Predeal	112	
111	331	é Bukarest	800	
305	920	i Brassó Kézdivásárhely-Bereczk	159	633
841	430	é Sepsiszentgyörgy	1241	505
1008	705	é Kézdivásárhely	1033	
1249	759	é Kézdivásárhely, Vénus-ásványvíz-forrás, kőbányák, lenmagolaj készítés	952	154
134		é Bereczk	905	1257
225	856	i Sepsiszentgyörgy-Gyimes-Palanca	1205	425
1035	500	é Málnás-fürdő	1113	346
1114	658	é Tusnádfürdő	1033	321
1143	831	é Csíkszereda	903	223
1242	831	é Mádéfalva	824	151
115	900	i Gyimes	520	
336	306	é Palanca		1002
346	346	i Mádéfalva	755	150
200	946	é Gyergyószentmiklós	500	1020
440	1230			

BÉLYEGZŐK

megrendelésre mindenféle kivitelben bárhova a legpontosabban szállítanak **Betegh Pál** könyv- és papirkereskedéséből Székelyudvarhelyt.

Szám: 551—908 ki.

Hirdetmény.

Székelyudvarhely városnál 1908. évi december hó 31-ikével **3 napszám**nak a helye megüresedik s felhívom azokat, akik e helyet el akarják nyerni azok szóval **Lakatos Tivadár** tanácsosnál jelentkezzenek 1908. december hó 15. éig. A napszámok fizetése havonként 40 korona. Székelyudvarhelyen, 1908. december 4.

Gotthárd János, polgármester.

FOGORVOS PERL JÓZSEF

American Dentist megérkezett Székelyudvarhelyre, hogy a megkezdett fogorvosi munkákat befejezze.

Ki a Yes-Oui-Si

című lapot megrendeli, játszva, minden megerőltetés nélkül és önállóan az angol és francia nyelveket alaposan megtanulhatja. — Előfizetési arányára 1—1 kiadásra 3 K. — Megrendeléseket elfogad a „Székely-Udvarhely” kiadóhivatala Székelyudvarhelyt és mutatványszámot küld a Yes-Oui-Si kiadóhivatala Budapest, VI. Andrássy-ut 97-ik szám.

BORI!

Fernengel Gyula székelyudva helyi bornagykereskedőnél

a legjobb minőségben, nagy választékban és legelőnyösebb árak mellett nagyban és kicsinyben kapható.

Melegfürdő.

A Gergely fele sósfürdő november hó 23-tól kezdve minden héten háromszor: szombaton, vasárnap és hétfőn meleg fürdőt lehet kapni. Egy kad fürdő ára 1 korona. A n. e. közönség támogatását kéri teljes tisztelettel: **Mátéfy Lidia**, fürdőberlő

Szám: 5547—908. kig.

Hirdetmény.

Székelyudvarhely városi utcái, köztéri, járdái takarítására, az utcai és házi szemét fuvarozására árlejtést hirdetek, mely árlejtés folyó évi december hó 15-én délelőtt 9 órakor a városi tanácsban tartatik meg. Székelyudvarhelyen 1908. évi december 5-én.

Gotthárd János, polgármester.

Pályázati hirdetmény.

Muzsnai fogyasztási és értékesítő szövetkezet **üzletvezetői állásra**

pályázatot hirdet. Fizetés bolt- és korcsma vezetéséért circa 900 K, azaz kilencszáz korona megállapodás szerint. 2000 (kéteze) korona biztosíték szükséges.

Pályázati határidő 1908. dec. 15. Székelymuzsna, 1908. dec. 4. Igazgatóság

Olcsó áron eladó több mennyiségű alma és széna. — Értékezhetni: Kossuth-utca 95. sz. a.

7203—1908. kig. sz.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy Székelyudvarhely város 1909. évi közmunka összeírásai lajstroma 15 napi közszemlélésre van kitéve és az a hivatalos órák alatt a városi tanácsban megtekinthető.

Székelyudvarhelyen, 1908. évi december hó 2-án.

Gotthárd, polgármester.

Keresek azonnal egy nős gazdatisztet, ki birtokomat megegyezés szerinti átvenné és sajátkezüleg vezetné és munkálná.

Nagy I. András, Oroszhegy.

Sz.: 11783—908. tkvi.

Hirdetmény.

Patakfalva község tagosítása folytán a község telekkönyvei átalakítottak s ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. évi XXIX. t. c. az 1889. évi XXXVIII. és az 1891. évi XVI. t. c. cikk a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. t. c. ben szabályozott eljárás, a tkvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantottatott.

Ez azzal a felhívással tétetik közzé:

1. hogy mindazok, a kik az 1886. XXIX. t. c. 15. és 17. § ai alapján, ideértve e §-oknak az 1889. 38 t. c. 5. és 6. §-aiban és az 1891. XVI. t. c. 15. §. a) pontjában foglalt kiegészítéseit is — valamint a 1889. XXXVIII. t. c. 7 § a és az 1891. XVI. t. c. 15. §-a b) pontja alapján eszközölt bejegyzések vagy az 1886. évi XXIX. t. c. 22. §-a alapján történt törlések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési keresetüket hat hónap alatt, vagyis 1909. évi június hó 1. napjáig be kell zárólag a tkvi hatósághoz nyújtásuk be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek a ki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett hátrányára nem szolgálhat.

2. hogy mindazok, a kik az 1886. évi XXIX t. c. 16. és 18. §-ainak eseteiben, ideértve az utóbbi §-nak az 1889. évi XXXVIII. t. c. 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is, a tényleges birtokosok tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis 1909. évi június hó 1-éig be kell zárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtásuk be, — mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fognak.

3. hogy mindazok, akik a telekkönyv átalakítása tárgyában tett intézkedések által nem különben azok, akik az 1. és 2. pontban körülírt esetekben kívül az 1892. XXIX. t. c. szerinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogokat bármily irányban serte vélik, ideértve azokat is akik a tulajdonjogarányának az 1889. évi 38. t. c. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis 1909. évi június hó 1. napjáig be kell zárólag nyújtásuk be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után az átalakításkor közbejött téves bevezetésből származó bármilyen igényeiket jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik, az említett bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azokat a feleket, akik a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy a mennyiben azokhoz egyszerűsmond egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtottak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Székelyudvarhely 1908. november 22-én

GYARMATHY. kir. törvényszéki bírő.